

● **PREDSEDSTVO OK SZDL**
O DELOVANJU DELEGATSKEGA SISTEMA V KSLO

Do sej skupščine še nekako

V ponedeljek, 11. aprila, je predsedstvo občinske konference SZDL na seji, ki jo je vodil predsednik Niko Lukež, najprej ocenilo javno razpravo o osnutku amandmajev k ustavi SFRJ in sprejelo sklep o sklicu seje občinske konference, nato pa je obravnavalo informacijo o delovanju delegatskega sistema v Komunalni skupnosti ljubljanskih občin. V predzadnji točki dnevnega reda je predsedstvo sprejelo sklep o letošnjih dobitnikih srebrnega priznanja OF. Ker v času razprave na predlog žirije ni bilo pripomb, je seznam predlaganih dobitnikov ostal tudi s sklepom predsedstva nespremenjen.

● **Informacija o delovanju delegatskega sistema v Komunalni skupnosti ljubljanskih občin (KSLO)**

Ustava mora ustrezati...

(nadaljevanje s 1. strani)

najširšo družbeno oceno predlaganih amandmajev v smeri, ali predlagani amandmaji zagotavljajo pogoje za prehod v moderno, demokratično, samoupravno družbo.

Ocena mora izhajati tudi iz vprašanja, ali osnutek amandmajev odpravlja iz besedila ustave iz leta 1974 vse tiste pomanjkljivosti, nedorečenosti ali rešitve, ki so z neustreznostjo razlage in prakso prispevale k temu, da v letih po sprejemu nove ustave nismo dosegli željenih družbenih, gospodarskih odnosov, temveč smo že dalj časa v krizi, ki se še stopnjuje in v kateri se ustavopravno zamišljeni koncept razvoja sistema socialističnega samoupravljanja in odnosov v federaciji vse bolj sprevača v svoje nasprotje.

Priče smo potiskanju samoupravljanja na rob družbenega življenja, gospodarskemu voluntarizmu in etatizmu, vse manjšim možnostim republik in pokrajin, da bi odgovarjale za svoj in skupen razvoj.

V javni razpravi moramo tudi oceniti, kateri predlogi po mnenju delovnih ljudi in občanov niso sprejemljivi, ker ne bi zagotavljali željenega cilja, temveč bi lahko predstavljali le podlago za nadaljevanje obstoječe prakse, ker ne bi sproščali iniciative, ekonomske samostojnosti in odgovornosti OZD, odprtosti v svet, demokratizacije družbenopolitičnih odnosov ali, ki bi lahko celo prispevali k poglobljanju konfliktov med republikami in avtonomnimi pokrajinami v jugoslovanski federaciji.

V okviru programa za vodenje razprave v občini smo se tudi odločili, da OK SZDL pripravi tematske razprave o ustavnih vidikih drobnega gospodarstva in uveljavljanju družbenoekonomskih odnosov na področju kmetijstva, občinski svet zveze sindikata, občinski svet zveze sindikata, ob kviro Kluba samoupravljalcev organiziranih v večjih sistemih združenega dela razprave, ki se vežejo na krepitev družbeno-ekonomskega položaja delavcev in organiziranost združenega dela, volilni sistem ter položaj družbenih dejavnosti. Vse večje KS smo pozvali k organizaciji razprav. Tako so bile razprave izvedene v Štepanjskem naselju, Novih Jaršah, Novih Fužinah, Zdobrovi-Sneberju, Mostah, Selu, Kodeljevem in Besnici. V večini primerov je bila iniciator razprav socialistična zveza, v Mostah, Selu in Kodeljevem pa osnovna organizacija ZK.

Vsem organizatorjem razprav če so to želeli, smo pomagali s strokovnimi uvodi. Uvode so imeli Milan Gaspari, Jože Patek, Geza Bačić, Metka Verbič in Janko Pučnik.

Nimamo natančne ocene števila udeležencev javnih razprav. Menimo, da tudi ni potrebno ugotavljati kvantitativnih elementov, bolj pomembno je, kaj so poudarjali delovni ljudje in občani, s čim se niso strinjali in kaj so predlagali. Lahko pa ugotovimo, da so bili v večini primerov udeleženci javnih razprav bolj poslušalci, ki so se želeli informirati o smereh in intencah ustavnih sprememb. Vendar pa so tisti, ki so razpravljali, v svojih razpravah pokazali veliko znanja in želje po iskanju rešitev, ki bi nas potegnile iz sedanjosti krize pa tudi odločnost, da

moramo skrbeti za lasten, s tem pa tudi skupen razvoj.

Težko je povzeti vse bogastvo izraženih misli iz javnih razprav. Te bomo tako OK SZDL, kot tudi višjim ravnom posredovali neokrnjene, tako kot so jih oblikovali razpravljalci. Rada pa bi opozorila na tiste splošne ugotovitve, ki so se pojavljale skoraj povsod, in sicer:

– najprej bi morali spremeniti republiško ustavo, šele nato zvezno;

– osnutek ustavnih amandmajev je napisan v težkem birokratskem jeziku, jezik ustavnih sprememb je nerazumljiv celo pravnikom, zato bi morala biti ustava napisana jasno in razumljivo;

– rok za javno razpravo je prekratek, kajti v javni razpravi se pojavlja vrsta odprtih vprašanj, ki bi jih morala stroka temeljito obdelati in šele na osnovi strokovnih argumentov bi se lahko opredeljevali;

– ustavne spremembe moramo sprejemati tako, da se o vsakem amandmaju opredeljujemo in glasujemo posebej;

– v predlaganih amandmajih prevladuje administrativno urejanje zadev in usmeritev v še večji družbeno normativizem;

– iz osnutka sprememb je razvidno, da se povečujejo pristojnosti federacije in s tem možnost intervencije zveznih organov na škodo republik in pokrajin, česar pa ne moremo podpreti;

– ustava naj ne predpisuje samoupravnega organiziranja OZD, to naj oblikuje trg;

– osnutek nesprejemljivo opredeljuje vprašanje izjemnega dohodka, področje sdstva in davčnega sistema;

– enotnega sistema vzgoje in izobraževanja ne more predpisovati ustava SFRJ; področje vzgoje in izobraževanja lahko urejajo tudi medrepubliški dogovori;

– finansiranje JLA naj se ureja tako kot sedaj – preko proračuna;

– vprašanja zemljiškega maksimuma ne moremo urejati administrativno; ta bi moral biti v funkciji produktivnejšega kmetovanja;

– ustavni amandmaji bi morali zajeti vprašanja kot je opredelitev družbene lastnine, zagotovitev pluralizma lastninskih oblik, jasne razmejitve med upravljanjem in poslovanjem, možnosti zasebne gospodarske iniciative z ustanavljanjem zasebnih pravnih oseb, angažiranje sredstev tujih oseb in ustavne opredelitve o pravicah do stavke;

– volilne postopke moramo demokratizirati in omogočiti čimveč neposrednih volitev.

– Mladi pa so še poudarili, da je treba uvesti določilo o ugovoru vesti, ukiniti smrtno kazen in se o predlogu ustavnih sprememb opredeliti na osnovi referendumov.

Delovni ljudje in občani so svoje povedali – s čim se strinjajo, ali ne strinjajo in kaj predlagajo. Na potezi je socialistična zveza, da to bogastvo razmišljanja argumentira na podlagi strokovnih ugotovitev in jih prenese v delegatske klopi, kjer bodo odločali o ustavnih spremembah. Vztrajati pa mora na tistih vprašanjih, ki odpirajo vrata razvoju in odločno reči ne, ko gre za poseganje v republiške pristojnosti oziroma pravice naroda.

BREDA PAPEŽ

Znano je, da imamo na ravni ljubljanskih občin več skupnih samoupravnih interesnih skupnosti, vendar so vse iz tako imenovane materialne dejavnosti. To so sis za ceste, sis za energetiko, in prav zdaj se je oblikovala nova, to je samoupravna stanovanjska skupnost ljubljanskih občin. Priznati pa

● **Da si v komunalni skupnosti ljubljanskih občin prizadevajo za kvaliteto delegatskega delovanja, govori tudi oblika dela in stikov s sredstvi javnega obveščanja. Med drugim: Pred vsako sejo skupščine povabijo tudi občinska glasila ljubljanskih občin, da nam predstavijo gradiva, nudijo dodatna pojasnila in poudarijo pomembnejša. Tak način dela je žal osamljeni primer v Ljubljani.**

moramo, da je bila od vseh naštetih deležna doslej največ vsestranske pozornosti pri delovanju prav komunalna skupnost, ki deluje komaj od leta 1984 in je tako (razen stanovanjske) najmlajša.

Kljub večji skrbi za delegatsko delovanje s strani strokovne službe same skupnosti ter socialistične zveze, sindikata in izvršnih svetov v občinah pa so značilnosti delegatskega delovanja, kot smo jih prebrali v poročilu, podobne vsem drugim skupnostim. V sredinah, kjer je interes in so pristotne subjektivne sile, to se pravi, v urejenih sredinah, so delegatske poti uhojene in tudi učinkovite. Kjer tega ni, so njihove delegat-

ODLOČITE SE ZA VOJAŠKI POKLIC. VPIŠITE SE V SREDNJE VOJAŠKE ŠOLE!

Oglasite se pri občinskem upravnem organu za ljudsko obrambo, Proletarska 1, soba 59, telefon 442-657.

ske klopi prazne ali pa je delež delegatov bolj na »svojo roko« in ni vedno v skladu z interesom in potrebami sredine, katere delegat je. Tudi pri komunalni skupnosti je ugotovljeno, da so delegatske poti mnogo težavnejše v združenem delu, delno zaradi manjšega interesa delovnih organizacij za to področje, delno pa tudi zaradi večjih zahtev pri združevanju številnih subjektov v konferenco delegacij. V OZD so težave tudi z gradivi, saj je kar pogost pojav, da ne pride na pravi naslov in ostane nekeje v vložišču. Zlasti v manjših OZD pa še nimajo v celoti razjasnjene vloge njihovih samoupravnih organov v zvezi s pristojnostjo obravnave delegatskih gradiv in delegiranja delegatov v SIS materialne proizvodnje. Prav vsled teh težav so se v strokovni službi KSLO odločili, da sedaj delegatsko gradivo naslavljajo na predsednika delavskega sveta v OZD.

Povsem brez težav pa ne gredo niti v krajevnih skupnostih, za katere je znano, da so v delegatskem delovanju nasploh v ospredju. Pri KSLO, kot pri vseh drugih skupnih skupnostih ljubljanskih občin, se tudi delegati KS združujejo v konferenco delegacij. Strokovna služba pri KSLO ugotavlja, da so stališča konferenc delegacij in samoupravnih organov v KS o istih vprašanjih velikokrat med seboj neusklajena in različna. To pomeni, da tudi v KS ni povsod ustreznih povezav med samoupravnimi organi in delegati za KSLO. Da je to res, govori tudi podatek, da se v zbiorih občinskih skupščin in zbiorih skupščine mesta Ljubljana povečuje število delegatskih vprašanj s področja KSLO. Interes s področja komunale je v vsakodnevem življenju in delu ljudi ljubljanskih občin močno prisoten, vendar zaradi številnih vzrokov ta ni usmerjen na prave delegatske poti. Da bi bilo tega čim manj in da bi komunalna skupnost ljubljanskih občin čim bolj delovala, so v nekaterih občinah (tudi v naši) oblikovane koordinacije konferenc delegacij. Koordinacijo vodijo konferenc sklicke občinske konferenca SZDL (na Viču pa IS) kjer strokovne službe KSLO in komunalnih organizacij strokovno razložijo delegatsko gradivo za sejo skupščine. Tako oblika dela se je v praksi dobro potrdila. Pa tudi na seji predsedstva OK SZDL je bila odlično ocenjena.

Nasploh so delegati predsedstva OK SZDL na seji, če obsežno razpravo natančno strnemo, ocenili, da KSLO delegatsko razmeroma zadovoljivo deluje vse do skupščine. Po njej pa je praznina. Nadzorna vloga ter sprotne povratne obveščanje o poteku uresničevanja sklenjenih in dogovorjenih programov se izgubi in raztroši po številnih izvajalskih komunalnih organizacijah in programih. Zaradi te pomanjkljivosti je občutek delegatske neučinkovitosti še večji. Seveda pa so predimenzionirani plani glede na finančno zmoglost Ljubljane in neurejenega vira financiranja slaba točka št. 1. Posebno poglavje so tudi številne komunalne organizacije združenega dela,

Delagatska vprašanja in pobude

Na ločenih sejah zborov občinske skupščine, ki so jih imeli 30. marca, je bilo postavljenih tudi nekaj delegatskih vprašanj, ki jih povzemamo.

● VII. konferenca delegacij za zbor združenega dela – Velana je vprašala, kdaj bodo povečane zmogljivosti v VVO na območju Novih Fužin.

● Azra Dilas, delegatka XXX. konference delegacij ZZZ OŠ Ketteja in Murna, je postavila delegatsko vprašanje: »Pred šestimi leti je VVO Jarše dobil dve kadrovske stanovanji. Zakaj OŠ Ketteja in Murna ni bilo dodeljeno nobeno kadrovske stanovanje?«

● Rudi Breznik, delegat II. konference delegacij – Kolinska je vprašal, kdaj bo izvedena priključitev daljinskega ogrevanja na Prvomajski 13 in 15.

● Delegacija KS Lipoglav je na seji zbora krajevnih skupnosti dala daljše pisno delegatsko vprašanje o vzdrževanju in modernizaciji ceste Podlipoglav–Mali Lipoglav. Zaradi aktualnosti in širšega pomena vsebine delegatskega vprašanja to v celoti objavljamo.

Vzdrževanje in modernizacija ceste Podlipoglav–Mali Lipoglav
Cesta Mali Lipoglav–Podlipoglav je za našo krajevno skupnost izrednega pomena, saj povezuje naselje krajevnih skupnosti s sosednjimi KS in mestom Ljubljano. Vsi krajani so namreč zaposleni pretežno v Ljubljani in se na delo vozijo dnevno z avtobusom, ki je ena največjih naših pridobitev ter z lastnimi vozili. Avtobus prevaža tudi otroke višjih razredov v šolo Sostro, nekaj krajanov pa vozi svoje otroke v otroške vrtce. Cesta je stalno prometno močno obremenjena.

Po ustanovitvi skupnosti za ceste ljubljanskih občin cesta ni več zadovoljivo vzdrževana. Vzdrževalci pridejo le občasno, kar pa ne zadošča in je cesta v zelo slabem stanju. Prebivalci opozarjajo tudi na most v bližini hiše št. 25 (Planinšek) v Podlipoglavu, ki je v nevarnosti, da se bo zrušil.

Na razgovoru ob obisku KS s strani OK SZDL Ljubljana Moste-Polje v maju 1987, ko je bilo izpostavljeno predvsem to vprašanje, je bilo rečeno, da se bo 1. 1. 1988 stanje spremenilo v zvezi z novim zakonom o cestah, vendar se do danes vzdrževanje ni izboljšalo.

Vprašujemo tudi, zakaj so se ustavile priprave oziroma ni bilo izvršeno asfaltiranje na delu ceste od Podlipoglava do križišča za Javor. V prejšnjem srednjeročnem planu 1980–1985 so bile namreč že opravljene meritve in zakoličenje. Predvidena je bila tudi izgradnja mostu v križišču za Javor, vendar dela niso bila izvršena.

Želimo jasn odgovor, kdaj in kako se bodo te naloge reševale.

v katerih ni urejenih normativov del in ne finančne odvisnosti od opravljenega dela. Tudi tem področjem dela bo treba v prihodnje več ali vsaj toliko pozornosti kot delegatskemu sistemu v KSLO.

S. G.

Odločitev za tehnologijo

Potem, ko so v ljubljanski TE-TOL lani pomladi podpisali pogodbo o izdelavi študije za tehnološko sanacijo prvih dveh kotlov z ameriškim veleposlanikom, so pred novim letom že dobili izdelano študijo primerjav tehnologij, ki jo je financiral ameriški sklad TDP. Sedaj je na potezi komisija, da se odloči za najustreznejšo varianto. Med poznavalci razmer v ljubljanski TE-TOL prevladuje mnenje, da je najsprejemljivejša možnost tehnološke in ekološke sanacije dva nova kotla na vrtnasto kurjavo in aditivni postopek pri čiščenju dimnih plinov na tretjem kotlu. Z odločitvijo za ekološko tehnologijo pa je povezana tudi bližnja tehnološka sa-

nacija prvih dveh kotlov. Omeniti velja še, da je Smełtova študija, ki je bila narejena lani pomladi, predvidela od vseh postopkov kot najprimernejša mokri postopek z apnencem ali apnom in suhi postopek z razpršilno absorbcijo.

Iz glasila ELGO

ROLETE-SENČILA
Če želite da vam popravim rolete ali zamenjam vse vrste ali če želite izdelavo novih pokličite na 061-433-929
ROLETE-SENČILA
NOVINEC ANTON, Lj. Polje cesta V126

● **NOVO NOVO NOVO**

Vabimo v novo videoteko!

Čenjene obiskovalce obveščamo, da smo odprli novo videoteko z veliko izbiro najnovejših filmov. Delovni čas vsak dan od 16. do 20. ure, razen nedelje!

Naš naslov: Video Bric, Kamnoseška 21 (pod Golovcem ob Štepanjskem naselju) tel. 455-051.

Posebne ugodnosti za prvomajske praznike!

Ustavna dopolnila in družbene dejavnosti

V naši občini je bila zadnja od treh tematskih razprav o osnutkih ustavnih dopolnil, ki jih je v združenem delu pripravil klub samoupravljalcev, 4. aprila, nanašala pa se je na družbene dejavnosti. Spomnimo se, da sta bili prvi dve razpravi namenjeni družbenoekonomskim odnosom v ozidih in samoupravnem odločanju v njih. Udeležencem, predvsem zaposlenim v šolah, vrtcih, zdravstvu in socialnem skrstvu naše občine je Milan Gaspari, namestnik predsednika odbora za politični sistem in družbene dejavnosti pri IS SRS, obrazložil novosti, predvidene v osnutku ustavnih sprememb. Zadržal se je pri določbah, pomembnih za družbene dejavnosti. Pojasnil je tudi, kako na nekatere zadeve gledamo v Sloveniji, obenem pa obširneje spregovoril o tem, kakšna naj bi bila nova slovenska ustava.

Poudaril je, da je osrednje vprašanje v celotni ustavi, kako samoupravo oddeliti od državne uprave. Dlje časa se je zadržal tudi ob razlagi, zakaj v Sloveniji mislimo, da so potrebne samoupravne interesne skupnosti, čeprav ta hip kaže, da je od samoupravljanja ostalo bolj malo. Vprašanje je tudi, ali centralizirati ali decentralizirati sredstva. Ne gre

le za odnos med občinami in republiko, predvsem gre za razmerje med republiko in federacijo. V naši republici mislimo, da je smotnejša prva varianta.

Navzoči na tej razpravi so pojasnjevalcu postavili nekaj vprašanj (kam bo na primer sodilo otroško varstvo), bilo je tudi nekaj razmišljanj, ki pa najbrž, kot

je menil vodja sestanka Milan Zatelet, ne bodo bistveno vplivala na vsebino odločitev, toda priložnost

povedati svoje mnenje, je bila ponujena.

D. J.

Zadnja od treh tematskih razprav, namenjenih spremembam ustave, je bila v kulturnem domu Španski borci (Foto: D. J.)